

Sygn. akt V CSK 212/20

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku J. M.
przy uczestnictwie J. M., G. M., K. M. i J. M.
o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 listopada 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy i uczestniczki J. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 26 kwietnia 2019 r., sygn. akt III Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestników: J. M., G. M. i K. M. kwoty po 300 (trzysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 28 marca 2018 r. Sąd Rejonowy w T, stwierdził, że wnioskodawca J. M. i uczestniczka postępowania J. M. z dniem 6 października 2003 r. nabyli do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską przez zasiedzenie udział wynoszący 2/3 w prawie własności nieruchomości położonej w T, przy ul. O., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) przez Sąd Rejonowy w T., oznaczonej geodezyjnie jako działki o numerach: [...]33/6, [...]34/6, [...]37/6 i [...]38/6.

Postanowieniem z 26 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w K. zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w ten sposób, że wniosek oddalił.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca i uczestniczka, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazali na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżących w sprawie istnieje istotne zagadanie prawne w związku z w faktem, iż zachodzi konieczność ustalenia i dokonania wykładni czy dla wykazania samoistnego posiadania nieruchomości jest niezbędne korelatywne wykazanie wyzucia właściciela z jego prawa, a to wobec niejednolitego stanowiska doktryny i orzecznictwa w tym zakresie.

W ocenie skarżących niniejsza skarga jest oczywiście uzasadniona wobec faktu, iż Sąd dokonał oceny dowodów w sprawie z naruszeniem reguł dowodowych - tak co do dokumentów urzędowych i prywatnych, z których dowód w sprawie został dopuszczony, jak i zeznań świadków i stron.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej

oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. W skardze kasacyjnej nie powołano argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie spełniona została przesłanka przyjęcia sprawy do rozpoznania.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., gdy w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy. Konieczne było zatem wykazanie, że Sąd drugiej instancji w sposób oczywisty naruszył przepis jasny i jednoznaczny, którego wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100, z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49 i z 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.).

Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazuje wnioski skarżących. Analiza jego uzasadnienia, na tle podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego postanowienia, nie daje argumentów dla oceny, iż kwestionowane orzeczenie stanowi konsekwencję oczywistych błędów, które współkształtowały jego treść. Przedstawione we wniosku tezy stanowią w istocie polemikę ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, opartą na kwestionowaniu ustaleń faktycznych i oceny dowodów czyli kwestiach, usuwających się spod kontroli kasacyjnej.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

jw